

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmen 10
1216 København K

Red Barnet
Save the Children Denmark

uim@uim.dk
fkf@uim.dk

2017.03.07

**RED BARNETS HØRINGSSVAR TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF
UDLÆNDINGELOVEN (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige
udlændinge, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og anbringelse
uden for indkvarteringsstedet, m.v.)**

Red Barnet takker for muligheden for at udtale sig om lovforslaget.

Med lovforslaget ønsker regeringen at indføre en række tiltag, der sigter på at skabe ro og orden på landets indkvarteringssteder for uledsagede børn. Hensigten er at give personalet en række redskaber ud over den almindelige daglige pædagogiske indsats til at håndtere de uledsagede børn, som udviser en uhensigtsmæssig og negativ adfærd.

Red Barnets generelle bemærkninger til lovforslaget

Red Barnet finder det positivt, at regeringen har taget initiativ til at indføre og samtidig præcisere en række regler, der kan bidrage til at fremme stabilitet og tryghed i hverdagen på landets bornecentre.

Ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning finder Red Barnet det ligeledes positivt, at der nu i højere grad skabes overensstemmelse mellem de indgreb, der kan foretages over for anbragte børn, jf. lov om voksenansvar, og de indgreb, der kan foretages overfor uledsagede børn på bornecentrene.

Red Barnet finder det dog beklageligt, at regeringen ikke i samme omgang har taget initiativ til at etablere et socialt tilsyn med de steder, hvor uledsagede børn opholder sig. Red Barnet anbefaler, at der indføres et socialt tilsyn på lige fod med det tilsyn, der gælder for andre anbringelses- og bosteder for anbragte børn og unge i Danmark. Et socialt tilsyn er et helt centralt redskab til at sikre en faglig vurdering af, om rammerne for børnenes hverdag er de rette og svarer til målgruppen og til de opgaver, der er på stedet.

Red Barnet ønsker samtidig at understrege vigtigheden af, at personale på bornecentrene har den nødvendige faglige uddannelse suppleret med indgående viden om børns udvikling og psykiske traumer, så de er i stand til at varetage omsorgen for og arbejdet med de uledsagede børn og unge.

Red Barnet har noteret sig, at 17-årige udlændinge flyttes fra bornecentre til opholdscentre. Red Barnet finder det bekymrende, at det sker automatisk som følge af alder og uden reel vurdering af den unges modenhed og

---

Red Barnet - Rosencorns Allé 12, 1634 København V, Danmark - Telefon 35 36 55 55 - www.redbarnet.dk - redbarnet@redbarnet.dk

Red Barnet arbejder i Danmark og flere end 120 andre lande. Vi redder børns liv. Vi beskytter og styrker dem. Vi kæmper for deres rettigheder.
Vi er Save the Children – verdens førende uafhængige organisation for børn.

funktionsniveau samt uden inddragelse af den unge i egen sag. Også her anbefaler vi, at der skal ske en konkret vurdering, og at det bedst gøres ved at inddrage såvel den unge selv som den unges værge og en sagsbehandler fra den stedlige kommune.

Red Barnets specifikke bemærkninger til lovforslaget

1. Nedsættelse eller ophør af økonomiske ydelser

Ifølge lovforslaget skal Udlændingestyrelsen have mulighed for at bestemme, at et uledsaget barn får nedsat eller slet ikke får udbetalt tillægsydelsen, som er et kontantbeløb på 29,36 kr. pr. dag til dækning af udgifter til tøj og lommepenge.

Red Barnet mener, at det er et meget stramt indgreb at trække eller helt fratage barnet tillægsydelsen, også set i lyset af, at det i forvejen er en lav ydelse, der gives til bornenes tøj- og lommepenge. Vi tillader os her at henvise til barns rettigheder. Det følger af Bornekonventionens artikel 27, at ethvert barn har ret til den levestandard, der kræves for barnets fysiske, psykiske, åndelige, moralske og sociale udvikling. Ligeledes følger det af Bornekonventionens artikel 2, at et barn har ret til ligestilling og skal beskyttes mod diskrimination.

Et uledsaget barn har derfor ret til økonomisk, boligmæssig, omsorgsmæssig og uddannelsesmæssig støtte på lige fod med danske børn. Ser man på gældende lovgivning iht. Servicelovens bestemmelser, findes der ikke tilsvarende hjemmel til nedsættelse eller bortfald af økonomiske ydelser for andre børn anbragt på institution/opholdssted i Danmark.

Samtidig bemærkes, at der er stor forskel på beløbsstørrelsen for de to børnegrupper. En anbragt ung på 16 år modtager ugentligt 257 kr. i lommepenge og 164 kr. til tøj¹. Det svarer til ca. 60 kr. om dagen, og er således dobbelt så meget som en 16-årig uledsaget ung, der opholder sig på et af landets børnecentre, får.

Det er Red Barnets erfaring, at bornene ofte ikke kan få deres kostpenge til at række, og derfor spiser dårligt, eller at de bruger deres tøj- og lommepenge til at supplere kostpengene med. Red Barnet mener ikke, at regeringens anførte formål med at kunne nedsætte den økonomiske ydelse følger et legitimt formål. Der er ikke tilstrækkelig sammenhæng mellem dét, at et barn udviser en uhensigtsmæssig adfærd, eller at barnet ikke medvirker til at fremme behandlingen af sin asylsag, og dét, at barnet bliver trukket i eller frataget økonomiske ydelser. Modsat regeringen, er det Red Barnets klare overbevisning, at ordningen ikke har en opdragende effekt, men nærmere vil øge risikoen for, at uledsagede børn og unge skubbes ud på et sidespor, hvor de må benytte sig af uhensigtsmæssige metoder til at skaffe sig det nødvendige levegrundlag.

Red Barnet mener på den baggrund, at den foreslåede bestemmelse om, at et uledsaget barn eller en ung kan få nedsat eller frataget tillægsydelsen, og at denne i det hele taget ikke ydes på samme niveau som anbragte børn, er på kant med Bornekonventionens artikel 2 om retten til ligestilling og beskyttelse mod diskrimination samt Bornekonventionens artikel 27 om en retten til en god levestandard.

---

¹ Takstabel gældende for 2017 for børn og unge på døgninstitution efter servicelovens § 66

2. Anbringelse af uledsagede børn på døgninstitution

Ifølge lovforslaget skal det med hjemmel i udlændingeloven være muligt tvangsmæssigt at anbringe et uledsaget barn eller ung på en døgninstitution. Anbringelsen skal kunne ske efter en hurtigere og mere enkel sagsbehandling end den, der gør sig gældende efter servicelovens regler. Red Barnet noterer sig positivt, at det er den stedlige kommune, der skal forestå en socialfaglig undersøgelse af barnet og dets forhold forud for en eventuel anbringelse. Vi forstår det således, at man her lægger op til en praksis, der som hovedregel følger intentionen med en §50 undersøgelse.

Vi noterer os, at det fremgår af lovforslaget, at der skal afholdes samtale med det uledsagede barn/den unge forud for anbringelsen. Det fremgår dog ikke umiddelbart af bemærkningerne til lovforslaget (overst side 50).

Vi anbefaler, at det præciseres, at barnet/den unge skal høres, og at dets værgе så vidt muligt inddrages, samt at der gøres en ekstra indsats for at sikre barnet/den unge en bisidder. Anbefalingen skal ses i lyset af, at barnet/den unge netop er uledsaget og i en særligt sårbar position uden familie og uden kendskab til dansk kultur og lovgivning i øvrigt.

Desuden anbefaler vi, at der bør være et særligt fokus på typen af institution, som det uledsagede barn anbringes på, så barnet får de optimale rammer for beskyttelse og udvikling. Her tænker vi især på kravet til faglige kompetencer hos personalet og på barnets behov for at bevare kontakten til de andre uledsagede børn og unge, som aktuelt udgør barnets 'familie'/nærmeste sociale relationer.

Det fremgår af forslagens § 62 u, at *en uledsaget mindreårig udlænding, har ret til samvær og kontakt med netværk, herunder søskende, bedsteforældre, øvrige familiemedlemmer, venner mv. under anbringelsen, jf. § 62 l, jf. §§ 62 m-o.* Her anbefaler vi, at teksten tilpasses til den konkrete situation. En uledsaget mindreårig er jo netop uledsaget, og må derfor formodes ikke at have bedsteforældre eller øvrige familiemedlemmer i Danmark. Der kan være søskende, og der vil som regel være andre uledsagede mindreårige, som de har en særlig relation til.

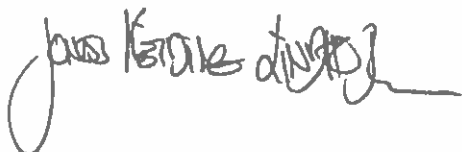
3. Børns viden om deres rettigheder

Red Barnet anbefaler i øvrigt, at regeringen udarbejder materiale henvendt til uledsagede børn og unge om deres rettigheder såvel på børnecentrene som under anbringelse på institution, gerne svarende til materialet, der netop er offentliggjort om anbragte børn og unges rettigheder, jf. lov om voksenansvar:

www.socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/rettigheder

Spørgsmål til horingssvaret kan rettes til socialrådgiver, cand.scient.soc. Gitte Jakobsen på tlf. 2155 2292.

Med venlig hilsen

Jonas Keiding Lindholm
Generalsekretær

Til Udlændinge- og Integrationsministeriet,
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Sendt pr. mail til fk@uim.dk og uim@uim.dk

9. marts 2017

Høringsvar på lovudkast om ro og orden på børnecentre, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og tvangsanbringelse m.v.

Røde Kors takker for invitationen til at afgive høringssvar på udkast til lov om ændring af udlændingeloven omkring ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og anbringelse uden for indkvarteringsstedet m.v.

Røde Kors har i mange år haft til opgave at indkvartere uledsagede mindreårige asylansøgere og har dermed oparbejdet en stor viden om målgruppen og erfaring med at etablere trygge rammer for børn og unge, der er flygtet alene. På den baggrund har Røde Kors en række generelle og specifikke bemærkninger til lovforslaget.

Generelle kommentarer

- Røde Kors mener, at serviceloven bør være den primære ramme for beskyttelse af alle børn i Danmark. Vi bør i videst muligt omfang undgå parallelle love og regelsæt, der stiller børn forskelligt. Med serviceloven følger en række præciseringer i form af vejledninger og bekendtgørelser, som er udviklet for at sikre børnene bedst muligt. Når der opbygges parallelle regelsæt, skabes der usikkerhed om regler, rettigheder og håndteringen af forbyggende støtte og muligheden for at iværksætte forskellige sociale foranstaltninger. Desuden ændres serviceloven løbende, og hvis ikke det samme sker for reglerne under udlændingeloven, kan der på sigt være en risiko for forældede regler for nogle børnegrupper.
Der bør endvidere være ensartede regler for social beskyttelse af asylbørn uanset om de har processuelt ophold eller har fået afslag på asyl. Dette opnås bedst ved, at også afviste asylbørn bliver omfattet af serviceloven.
- Det er Røde Kors' erfaring, at gode, stabile og trygge forhold på børnecentrene er en forudsætning for uledsagede asylbørns trivsel og udvikling. Ro og orden på asylcentre er også vigtigt for at opnå gode relationer til de lokalsamfund, centrene ligger i, og Røde Kors støtter derfor overordnet lovforslagets intention.

- Røde Kors finder det overordnet positivt, at der tilvejebringes regler for magtanvendelse og andre indgreb i de uledsagede asylbørns selvbestemmelsesret og privatliv, der i højere grad minder om reglerne for magtanvendelse for anbragte børn og unge på opholdssteder. I helt særlige situationer kan sådanne indgreb være nødvendige med henblik på at sikre trivsel og beskyttelse af de uledsagede asylbørn. Af samme årsager, som ovenfor beskrevet, er det også på dette område vores holdning, at der ikke bør være parallelle regelsæt. Derfor mener Røde Kors, at uledsagede asylbørn på børnecentrene hellere skulle være direkte omfattet af voksenansvarsloven frem for, at der lovgives særskilt herom i udlændingeloven.
- Røde Kors kan ikke støtte forslaget om at tilvejebringe særskilt hjemmel i udlændingeloven til en særlig lempelig adgang til anbringelse af uledsagede asylbørn, som på flere væsentlige punkter fraviger servicelovens bestemmelser om særlig støtte til børn og unge. Vi frygter, at en mindre omfattende børnefaglig redegørelse end servicelovens § 50-undersøgelse vil medføre risiko for, at ikke alle relevante forhold inddrages i beslutningen om at anbringe et uledsaget asylbarn.

Røde Kors er endvidere bekymret over ordningens fravigelse fra servicelovens regler om underretningspligt. Det er Røde Kors' erfaring, at det er vigtigt at få kommunens faglige vurdering af, hvilke sociale foranstaltninger er egnede og nødvendige for det enkelte barn. Røde Kors frygter, at den nye ordning medfører, at nødvendige sociale foranstaltninger eller faglige undersøgelser ikke iværksættes rettidigt. Det er endvidere vigtigt, at planer for anbringelse indeholder vurdering af, hvad det uledsagede asylbarn har behov for efter anbringelsen, eksempelvis fortsat beskyttelsesbehov og eventuel videre støtte. Røde Kors anbefaler derfor, at eventuelle ændringer eller præciseringer af lovhjemmel for anbringelse af uledsagede asylbørn inkorporeres i serviceloven.

- Det er Røde Kors' erfaring, at det skaber de bedste forudsætninger for en vellykket integration eller tilbagevenden til hjemlandet efter afslag på asyl, hvis asylansøgere i videst muligt omfang bibeholder en meningsfuld hverdag. Vi finder det derfor beklageligt, at asylansøgere på modtagecentre fremover som udgangspunkt ikke skal deltage i undervisning og aktivering. Røde Kors frygter, at selv en kort periode med passiv tilstand kan medføre negative konsekvenser for asylansøgere integration og følelse af medansvar for egen livssituation. Fastholdes forslaget, mener vi i forlængelse heraf, at 3 måneder er for lang tid at vente på aktivering og undervisning for de asylansøgere, som i særlige tilfælde befinder sig i længere tid på et modtagecenter. Vi foreslår derfor, at udlændingelovens § 42 e, stk. 1-4 samt udlændingelovens § 42 f, stk. 2-4 og 7 skal finde anvendelse for udlændinge, der har opholdt sig her i landet i mere end 2 måneder i stedet for de forslåede 3 måneder.
- Røde Kors støtter formålet om i endnu højere grad at anvende overgangsfasen fra meddelelse af opholdstilladelse indtil overgivelse til kommunen til at forberede flygtninges ankomst og integrationsproces i kommunen. Vi hilser det derfor velkomment, at kontrakten mellem asylansøgeren og indkvarteringsoperatøren fremover skal omfatte overgangsfasen. Røde Kors finder dog, at praktikforløb og andre beskæftigelsesrettede initiativer ligeledes kan opfylde forslagets formål. Røde Kors anbefaler derfor, at det i lovforslaget præciseres, at asylansøgeren er forpligtet til at deltage i 25 timers ugentlig undervisning eller beskæftigelsesrettede initiativer.

Konkrete kommentarer

Vedr. rammer for indkvartering og sanktioner

Viden om målgruppen og de enkelte unge er meget vigtige forudsætninger i bestræbelsen på et bo- og arbejdsmiljø uden uro og konflikter. Uledsagede asylbørn er ofte prægede af komplekse traumer og i visse tilfælde manglende basal omsorg og regulering gennem opvæksten.

De unge skal derfor gives mulighed for at aflære copingstrategier, der var givtige i krigs- og uroprægede områder og under flugten, og at tillære sig nye og mere hensigtsmæssige strategier i samspil med andre. Sanktioner bør altid afvejes i forhold til den enkelte unge for at opnå den ønskede effekt. Det er Røde Kors' erfaring, at tydelig struktur, troværdige voksne, omsorg og en rolig anerkendende tone medvirker positivt til et roligt center. Det er derfor vigtigt, at børnecentrenes personale har grundlæggende traumeforståelse og gode pædagogiske metoder og værktøjer til at håndtere denne meget sårbare gruppe.

Unge, der udfordrer centrene med konfliktskabende adfærd, hører ofte til blandt de marginaliserede grupper - det vil sige unge med stærke psykiske belastninger og mulige diagnoser eller unge med stofmisbrug. Her er der behov for iværksættelse af særlige tiltag efter drøftelse på tværfaglige koordineringsmøder. Fratagelse af tillægsydelse vil efter Røde Kors' erfaring næppe føre til forståelse eller ændret adfærd. Muligheden for at fratage eller nedsætte tillægsydelsen kunne dog eksempelvis anvendes i en symbolsk tilbagebetalingsordning i forbindelse med hæværk. En sådan ordning rummer inddragelse, ansvar og læring.

Røde Kors anbefaler, at det i bemærkningerne til lovforslaget præciseres, at børnecentrenes ledelse skal foretage en meget grundig afvejning af sanktionens nødvendighed, egnethed og hensigtsmæssighed under hensyntagen til den unges alder og modenhed, aktuelle situation, bevæggrunde samt alvor og gentagelse i handlinger.

Stramme regler om uledsagede asylbørns brug af elektroniske kommunikationsmidler kan virke særligt belastende for denne gruppe, da mange af børnene elektronisk kommunikerer med eksempelvis forældre eller familie i hjemlandet. Røde Kors anbefaler derfor, at det præciseres, at eventuelle regler for brug af elektroniske kommunikationsmidler skal fastsættes under særlig hensyntagen til det uledsagede asylbørns behov for kommunikation med familie og netværk.

Økonomiske sanktioner

Hjemmelen til, at Udlændingestyrelsen kan fratage kontante ydelser eller tillægsydelser for uledsagede mindreårige i tilfælde af eksempelvis manglende samarbejde om oplysning af sag eller udsendelse, har hidtil i praksis ikke været brugt. Dette er i overensstemmelse med forarbejderne til reglen, der tog behørigt hensyn til, at uledsagede asylbørn er en særlig sårbar gruppe.

Røde Kors kan derfor kun opfordre til, at Udlændingestyrelsen fremover i videst muligt omfang anvender muligheden for efter en konkret vurdering at undlade at nedsætte eller fratage et uledsaget asylbørns økonomiske ydelser, da det vil virke særligt belastende for det uledsagede asylbarn.

Det bør i bemærkningerne til lovforslaget præciseres, at Udlændingestyrelsen forinden en afgørelse om nedsættelse eller fratagelse af et uledsaget asylbørns økonomiske ydelser bør

indhente relevante udtalelser fra det uledsagede asylbarns opholdscenter, anbringelsessted, kontaktperson samt repræsentant og lægge disse udtalelser til grund, når det skal vurderes, om indgrebet vil virke særligt belastende for det uledsagede asylbarn.

Vedr. rusmiddeltest

Røde Kors anerkender rusmiddeltestens formål om at varetage hensynet til det uledsagede asylbarns sundhed og udvikling, enten ved at forebygge et potentielt misbrug eller ved at hjælpe den pågældende med at komme ud af et misbrug, samt formålet om at varetage hensynet til de øvrige beboere og personalet. Det er dog vigtigt, at uledsagede asylbørn får lov til at være børn og unge på lige fod med andre børn og unge, og at der skelnes mellem lovlige rusmidler og ulovlige rusmidler.

Røde Kors anbefaler derfor, at det i lovteksten præciseres, at rusmiddeltest alene bør anvendes, såfremt den unge har et misbrug, er i risiko for at komme ud i et misbrug eller såfremt den unges anvendelse af rusmidlet er til fare for den unge selv eller til gene for andre på centret. Anvendelse af rusmiddeltest bør endvidere alene foretages efter en konkret vurdering af nødvendighed og hensigtsmæssighed.

Røde Kors opfordrer til, at Udlændinge- og integrationsministeren hurtigst muligt fastsætter nærmere regler om anvendelsen af rusmiddeltest, herunder om fremgangsmåden og om krav til indholdet af samtykket.

Vedr. fysisk guidning og magtanvendelse

Røde Kors finder, at fysisk guidning, hvor den unge ikke yder modstand, kan være et godt redskab for personalet på børnecentre til at afværge konflikters opståen.

Der er mange pædagogiske metoder, der kan bringes i spil for at undgå magtanvendelse. Personalet på børnecentre bør derfor være uddannet i at konfliktnedtrappe med en variation af metoder til brug i forskellige situationer og med forskellige beboere. Røde Kors finder det dog overordnet set positivt, at der tilvejebringes regler for magtanvendelse og andre indgreb i de uledsagede asylbørns selvbestemmelsesret og privatliv, der i højere grad minder om reglerne for magtanvendelse for anbragte børn og unge på opholdssteder. I helt særlige situationer kan sådanne indgreb være nødvendige med henblik på at sikre trivsel og beskyttelse af de uledsagede asylbørn. Det er også vigtigt for medarbejderne at have klare rammer at udføre deres arbejde indenfor dette felt. Som allerede påpeget, mener Røde Kors, at uledsagede asylbørn på børnecentrene hellere skulle være direkte omfattet af voksenansvarsloven frem for, at der lovgives særskilt herom i udlændingeloven. Røde Kors anbefaler derfor i stedet, at voksenansvarsloven ændres således, at de relevante regler finder anvendelse over for et uledsaget asylbarn, der er indkvarteret på et børnecenter.

Røde Kors er bekymret over omfanget af den foreslåede adgang for personalet til at tilbageføre et uledsaget asylbarn ved rømning. Der er i øjeblikket ikke personaleressourcer til at forlade børnecentret og hente unge tilbage ved rømning. Såfremt den unge opholder sig på et andet asylcenter eller på en kendt adresse, kan personalet - hvis det skønnes nødvendigt i forhold til barnets tarv - opsøge den unge og motivere denne til at følge med retur. Dette vil dog kræve en særlig indsats og ekstra ressourcer.

Røde Kors er bekymret over, at der ikke er administrativ klageadgang over Udlændingestyrelsens afgørelser om magtanvendelsers berettigelse. Røde Kors anbefaler derfor, at den påtænkte ændring under lovforslagets § 1, punkt 11 ikke gennemføres.

Vedr. anbringelse

Røde Kors kan, som ovenfor anført, ikke støtte forslaget om at tilvejebringe særskilt hjemmel i udlændingeloven til en særlig lempelig adgang til anbringelse af uledsagede asylbørn. De foreslåede regler fraviger på flere væsentlige punkter servicelovens bestemmelser om særlig støtte til børn og unge, eksempelvis vedrørende indholdet og kvaliteten af den børnefaglige undersøgelse, underretningspligten og indholdet i handleplaner.

Røde Kors mener, at der bør skabes ensartede muligheder og regler for iværksættelse og opretholdelse af sociale foranstaltninger for asylbørn med og uden lovligt ophold. Det er Røde Kors' klare anbefaling, at nye regler om sociale foranstaltninger for asylbørn så vidt muligt inkorporeres i serviceloven.

Såfremt det fastholdes, at der skal tilvejebringes hjemmel til sociale foranstaltninger for asylbørn i udlændingeloven, bør reglerne udformes således, at de svarer til servicelovens regler, hvor alle relevante hensyn er nøje afvejet. Røde Kors anbefaler derfor, at der endvidere tilvejebringes hjemmel i udlændingeloven til andre sociale foranstaltninger - herunder efterværn således, at der forud for det 18. år skal tages stilling til efterværn eller behov for foranstaltninger, som svarende til reglerne om efterværn i servicelovens kapitel 12.

Serviceoven indeholder blandt andet regler om adgang til bisidder, gratis advokatbistand, pligt til at træffe fornyet afgørelse ved opretholdelse af længerevarende foranstaltninger, pligt til at afholde samtale med den unge inden anbringelsen og pligt til at orientere om retten til aktindsigt m.v. Dette er regler der er væsentlige for børns retssikkerhed ved sociale foranstaltninger, og såfremt lovforslaget gennemføres i dets nuværende form, må disse retssikkerhedsværn gengives i udlændingeloven.

Røde Kors står naturligvis til rådighed for uddybning af disse bemærkninger.

Med venlig hilsen

Anders Ladekarl
Generalsekretær

Til Udlændinge- og Integrationsministeriet

HØRINGSSVAR

Dato: 9. marts 2017
Kontor: Sekretariatet
Sagsbeh.: MNS

Høringssvar vedrørende udkast til lov om ændring af udlændingeloven (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge, herunder husorden, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og anbringelse uden for indkvarteringsstedet, m.v.)

Hermed fremsender Rådet for Etniske Minoriteter sit svar på ovenstående høring.

Allerførst vil vi gerne påpege, at uledsagede mindreårige asylansøgere udgør en særlig sårbar gruppe, og det er derfor vigtigt at tage hånd om dem, således at de oplever en hverdag med struktur og gode og stabile forhold.

Forslaget om at indføre en pligt for lederen om fastsættelse af en husorden finder Rådet rimeligt og fornuftigt. En husorden, der udstikker retningslinjer for den fælles dagligdag, er med til at tydeliggøre rammerne for børnene og de unge, og kan være med til at forebygge konflikter og misforståelser. Det er vigtigt, at den pågældende bliver sat grundigt ind i retningslinjerne og konsekvensen af overtrædelser, men at man også anerkender, at man med stor sandsynlighed har at gøre med dybt traumatiserede børn og unge, og at der derfor skal være plads til at tilvænne sig en sådan husorden.

Rådet er bekymret for, om forslaget om at indføre sanktioner i det tilfælde, at husordenen bliver overtrådt, gennem en yderligere skærpelse af den allerede eksisterende ordning om ophør eller nedsættelse af økonomiske ydelser, er hensigtsmæssig. Rådet frygter, at der kan være risiko for, at barnet eller den unge vælger indkvarteringsstedet og de voksne fra og dermed kommer til at opholde sig mere udenfor området. Hvis den økonomiske sanktion bliver for omfattende, er der fare for, at man vil ty til kriminalitet i form af eksempelvis tyveri. I stedet for en økonomisk sanktion,

kunne man se på, om der er bedre alternativer, såsom eksempelvis fratagelse af den unges elektroniske udstyr.

Det er vigtigt, at konsekvenserne for at overtræde husordenen står i proportion til situationen og at de kun anvendes, når alle andre relevante pædagogiske midler og metoder har været forsøgt. Det er Rådets overbevisning, at omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand aldrig kan håndhæves gennem magtanvendelse, og at en konfliktsituation altid skal søges løst ved hjælp af pædagogiske midler og ved barnets eller den unges frivillige medvirken.

Rådet mener naturligvis, at man skal gøre hvad man kan for at undgå at bruge magtanvendelse. I yderste nødstilfælde, hvor man er nødsaget til at anvende magt for at afværge en potentiel truende situation, hvor barnet for eksempel er til fare for sig selv eller andre, er det vigtigt, at man i hvert tilfælde registrerer og indberetter magtanvendelsen. Denne dokumentation skal medvirke til, at personalet reflekterer over den givne situation og forholder sig fagligt og professionelt til, hvordan man kan reducere brugen af magt og forebygge, at en sådan situation overhovedet opstår.

Med venlig hilsen

Yasar Cakmak

Formand for Rådet for Etniske Minoriteter

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Humanitært ophold
Slotsholmsgade 10
1216 København k

**Høringssvar vedrørende udkast til lov om ændring af udlændinge-
loven (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige
udlændinge, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og anbringelse uden for indkvarteringsstedet, m.v.**

Socialtilsyn Hovedstaden har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Ad husorden

Socialtilsynet undrer sig over, at det i lovforslagets § 62b skal angives så konkret, hvad en husorden skal indeholde, og at manglende overholdelse af husordenen kan indebære udelukkelse af barnet fra aktiviteter og arrangementer. Socialtilsynet finder det unødvendigt, at en husorden skal indeholde regler om pligt til skolegang, idet denne pligt og ret allerede følger af gældende regler og konventioner.

Socialtilsynet bemærker endvidere, at pædagogik og omsorg altid bør gå forud for brug af magt og forskellige former for indgreb, når der er tale om mindreårige, og at kulturforståelse spiller en betydningsfuld rolle i varetagelsen af uledsagede mindreårige asylansøgere's behov. Derfor bør sanktionsmulighederne ikke oplystes i loven, men bør overlades til lederen og det pædagogiske personale på centret at beslutte, ligesom det bør sikres, at der ved brugen af eventuelle sanktioner ved manglende overholdelse af en husorden er en nær sammenhæng mellem overtrædelsen og sanktionen, hvis barnet skal have muligheder for at gennemskue konsekvenserne ved en tilsidesættelse af husordenen.

Socialtilsynet anbefaler, at reglerne i højere grad afspejler de regler, der følger af lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge, og at der i et bilag til loven optrykkes et eksempel på en husorden, som ikke er mere indgribende i børnenes rettigheder, end hvad formålet med husordenen tilsiger.

Ad magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten

Socialtilsynet tager til efterretning, at reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten i stor udstrækning er identiske med de regler, der gælder for anbragte børn og unge, jfr. lov om voksenansvar. Socialtilsynet undrer sig imidlertid over, at ikke også omsorgspligten og voksenansva-

9. marts 2017
Sagsbeh.: DO

J.nr.: 27.00.00-K04-6-17

Socialtilsyn Hovedstaden
Frederiksberg Rådhus
2000 Frederiksberg
<http://socialtilsyn.frederiksberg.dk>

Telefon: 9133 3200
socialtilsyn@frederiksberg.dk

Åbningstider
Mandag – torsdag kl. 9-15
Fredag kl. 9-12

ret over for disse uledsagede mindreårige asylansøgere er videreført i udlændingeloven og skal opfordre til, at dette sker.

Socialtilsynet bemærker i øvrigt, at det er uklart, om Udlændingestyrelsens eventuelle delegation af tilsynsopgaven til andre indebærer, at indberetninger om magtanvendelse skal sendes til Udlændingestyrelsen eller til den organisation, der har fået delegeret tilsynsopgaven, og vi opfordrer til, at dette præciseres nærmere i en vejledning eller lign.

Ad anbringelse af mindreårige udlændige.

Socialtilsynet bifalder, at der i udlændingeloven sikres en klar hjemmel til tvangsmæssig anbringelse, der både omfatter uledsagede mindreårige med processuelt ophold og uledsagede mindreårige, der som afviste asylansøgere opholder sig ulovligt her i landet.

Det bør skulle dokumenteres, at der har været forsøgt mindre indgribende foranstaltninger, før indkvarteringssteder skrider til tvangsmæssig anbringelse af uledsagede mindreårige udlændige, der opholder sig i asylcentret. Det vil sige, at den mindreåriges adfærdsmæssige vanskeligheder m.m. har været søgt håndteret gennem pædagogisk indsats på indkvarteringsstedet. Der skal være tale om en meget alvorlig og negativ adfærd fra den mindreåriges side.

Vi tager til efterretning, at det er børn og unge-udvalget, der træffer afgørelse om iværksættelse af tvangsmæssig anbringelse.

Venlig hilsen

Doris Olsson
Juridisk konsulent

Udlændinge-og Integrationsministeriet

Dato: 09-03-2017

Sagsnummer: 17/5042

Sagsansvarlig: billet

Telefon: 72362416

E-mail: bilet@holb.dk

Sendt som mail til:

uim@uim.dk og fk@uim.dk

Høringsvar på udkast til lov om ændring af udlændingeloven

Socialtilsyn Øst har den 9. februar 2017 modtaget udkast til lov om ændring af udlændingeloven (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og anbringelse uden for indkvarteringsstedet m.v.)

Socialtilsyn Øst finder det glædeligt, at lovforslagets formål er at tage hånd om mindreårige udlændinge, der opholder sig her i landet som asylansøgere, og som er en særlig sårbar gruppe. Vi er meget enige i, at det er vigtigt, at de under deres ophold i Danmark oplever en hverdag med struktur og stabile forhold og at der fastsættes regler for, hvornår der må ske indgreb i flygtningebarnets selvbestemmelse.

Endvidere er det vigtigt, at der er en forpligtelse til at indberette indgreb til tilsynsmyndigheden (Udlændingestyrelsen) for herigennem at kunne påse om indgrebene giver anledning til tilsynsmæssige overvejelser for at sikre flygtningebørnenes sikkerhed.

Udkastets forslag §§ 62 f-i omhandler regler om indgreb i uledsagede flygtningebørns selvbestemmelsesret svarende til bestemmelserne i Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.

Vi bemærker samtidig, at det ifølge forslagets pkt. 14 om husorden er en forpligtelse for lederen af et indkvarteringssted at fastsætte en husorden, som angiver nærmere regler for ophold på centeret i modsætning til § 4 i Lov om voksen ansvar, hvor der er tale om en kan-bestemmelse.

Dog finder vi det problematisk, at regler om husorden i forslaget giver mulighed for at sanktionere ved overtrædelse af husordenen ved at udelukke fra aktiviteter og ved groft eller gentagne gange at have overtrådt de obligatoriske regler i husordenen at kunne trække i barnets lomme penge. Dette er ikke i overensstemmelse med de almindelige principper om proportionalitet. Endvidere gælder et skånsomhedsprincip, hvorefter magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader. Indgreb i børns og unges rettigheder bør derfor kun ske, når betingelserne i lovforslagets bestemmelser om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten jf. §§ 62 f-i og indgrebet sker under iagttagelse af de generelle principper for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten og ikke under henvisning til at have overtrådt en husorden.

Det skal bemærkes, at forslaget giver mulighed for, at en mindreårig udlænding i meget alvorlige tilfælde kan tvangsanbringes i døgninstitution svarende til regler for anbringelse uden samtykke af børn og unge efter servicelovens § 58.

Her vil det være reglerne i Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, der finder anvendelse og her vil der ikke kunne sanktioneres ved overtrædelse af institutionens husorden, hvorfor det er vigtigt, at

regler for husorden er ens af hensyn til barnets retssikkerhed uanset om der er tale om indkvartering eller anbringelse.

Med venlig hilsen

Henriette Lindberg
Tilsynschef

SOS mod Racisme
Nørre Allé 7, 2200 Kbh. N.
sos@sosmodracisme.dk
www.sosmodracisme.dk

København d. 9. marts 2017

Til Udlændinge- og Integrationsministeriet,
uim@uim.dk og fkf@uim.dk

Hørings svar fra SOS mod Racisme om uledsagede børn i børnecentre

De nuværende regeringspartier har sammen med Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet har de seneste år arbejdet på at afskrække asylansøgere og andre udlændinge fra at komme til Danmark, for at gøre livet for asylansøgere i Danmark så ringe, at det afskrækker andre asylansøgere fra at komme til Danmark, og for at sende flest muligt udlændinge ud af landet.

Formålet er ifølge bemærkningerne til lovforslaget: "Det er regeringens opfattelse, at Danmark skal være et trygt samfund. Det bør derfor have konsekvenser, hvis unge udlændinge, der opholder sig uledsaget her i landet, eksempelvis udviser voldelig eller truende adfærd eller ikke medvirker til deres asylsags behandling."

Det er desværre vores opfattelse i SOS mod Racisme, at man med det nuværende forslag ikke kun vil satse på ro og orden i børnecentre, men også på udsendelsen af flest mulige børn, selv hvor der ikke er grundlag til det. Fratagelse af ydelser til asylbørn kan være medvirkende til, at de går under jorden og rømmer fra asylcentre.

En ensidig beskyldning af børnene for problemerne på børnecentre hænger vel sammen med den nuværende retoriske tilstand i landet, hvor udlændinge og især asylansøgere er roden til alt ondt, mens "danskerne" altid har ret.

Med det nuværende lovforslag vil man:

- dels indføre en husorden og en lang række sanktioner til dels udført med magt mod børn under 18 år,
- dels - skønt det ikke er nævnt i selve loven, men derimod omtalt i bemærkningerne til loven - overføre børn til almindelige voksencentre når de fylder 17 år.
- Herudover vil man indføre "motiverende foranstaltninger" - dvs. fratage kontanthjælp og evt. hel eller delvist fratage tillægsydelse for børn, der ikke i tilstrækkelig grad vil medvirke til asylsagens oplysning eller - hvis de er afvist - vil medvirke til udrejse af Danmark.

SOS mod Racisme synes i princippet det kan være en god idé med en husorden - især med forbud mod rygning, og indtagelse af alkohol og stoffer på centrets område.

Vi vil foreslå at det gøres obligatorisk for centrene at oversætte husordenen til de sprog, børnene taler.

Vi kan også godt forstå, at enkelte børn ikke skal have lov at terrorisere og forstyrre andre børns nattesøvn, og at man generelt ønsker ro om natten. Men den i lovforslaget og bemærkningerne kraftige kobling til sanktionerne virker forstyrrende: er formålet så meget straf som muligt? eller at de

voksne nemmere skal kunne håndtere børnene ? Eller er formålet at beskytte børnene og sikre børnenes bedst mulige udvikling og trivsel ?

Det er sanktioner og indgreb som:

undtagelse fra fælles aktiviteter

nedsættelse eller ophævelse af kontantydelse

fratagelse af tillægsydelse helt eller halvt

fysisk guidning

afværgehjælp

nødværge

fastholdelse

overførsel til et andet rum

tilbageførelse til centret ved rømning, såfremt det vurderes at barnets adfærd er til skade for det selv eller for andre

udvendig personundersøgelse og undersøgelse af opholdsrum

-samt i alvorlige tilfælde anbringelse på døgninstitution ved kommunalbetyrelsens børne- og ungeudvalg.

Hvor fysisk straf på institutioner, der ikke er opholdssteder for anbragte børn, almindeligvis er ulovligt, vil regeringen indføre det for uledsagede asylbørn, som må anses for at være den mest sårbare og traumatiserede gruppe børn i Danmark. Der henvises til magtanvendelsesmetoder som endnu ikke er indført på døgnopholdssteder for børn, men som er under overvejelse. Her mener vi, man bør vente og se, om det bliver nødvendigt. I ekstreme tilfælde har man fortsat muligheden for at kommunalbestyrelsen tager over i de tilfælde, hvor et barn ikke kan opholde sig på et asylcenter pga. vold eller andre alvorlige forstyrrelser af andre børn eller personalet. Vi har for tiden en regering, som synes at ønske at straffe, frem for at beskytte eller forebygge.

Brug af "motiverende foranstaltninger" til børn

Regeringen vil udvide de "motiverende foranstaltninger" for voksne, der ikke medvirker til deres asylsags behandling, til også at gælde uledsagede børn, også børn, som de i øvrigt ikke anser at være modne nok til at få behandlet deres asylsag: børn under 15 år og nogle børn mellem 15 og 18 år, afhængigt af modenhed. Det kaldes her konsekvenser, men de "motiverende foranstaltninger" handler reelt om afstraffelse med det formål at få børnene til at udføre bestemte handlinger mhp. deres asylsag; man kan sige at det her udgør lidelse påført med vilje og i den hensigt at få barnet til at adlyde. Der kan imidlertid være mange årsager til at et barn efter myndighedernes syn ikke medvirker i tilstrækkelig grad til at oplyse en sag: fx vedr kontakt til forældre om at få sendt vigtige papirer til Danmark med kurer - idet det er farligt for forældrene og kureren og ofte også dyrt - dels at skaffe de nødvendige papirer, hvis forældrene ikke har dem tilgængelige. Forældrene har måske brugt, alt hvad de havde af midler på barnets flugt herop. Presses barnet til noget sådant kan det jo være grunden til udeblivelser fra samtaler med Udlændingestyrelsen.

17-årige uledsagede børn er børn ifølge Børnekonventionen og bør ikke administrativt overføres til de øvrige opholdscentre

I forbifarten nævnes det i bemærkningerne til lovforslaget, at:

" Som led i udmøntning af finanslovsaftalen for 2017 vil 17-årige uledsagede mindreårige udlændinge blive flyttet fra børnecentre til en række opholdscentre, og der vil ske en reduktion i antallet af børnecenteroperatører. Der er pr. 28. november 2016 ca. 220 uledsagede mindreårige udlændinge, der er 17 år."

Men Finanslovsaftalen for 2017, som rummer mange andre nedskæringer på udlændingeområdet, nævner ikke eksplicit dette forhold, som er en kraftig forringelse af de 17-åriges vilkår! Det er heller

ikke nævnt i loven eller nævnt som et selvstændigt formål, og det er besynderligt, at politikere kan bestemme, at børn ophører med at være børn, når de fylder 17 år, hvor de – ifølge bemærkningerne i lovforslaget – skulle have en "faglig modenhed" der gør at de lige så godt kan komme på et almindeligt modtagecenter, og at man ikke holder sig til de 18 år, som er definitionen i Børnekonventionen samt myndighedsalderen i Danmark. Fra en aftale om strafskærpelse for overtrædelse af pligter for personer på tålt ophold og kriminelle udlændinge ved vi, at partierne bag den, har planlagt at tage penge til ophold og forsørgelse af de 17-årige uledsagede asylbørn og bruge dem på længere fængselsstraffe for personer på tålt ophold og kriminelle udlændinge, der overtræder deres gamle og nyindførte pligter. Loven er vedtaget d. 21. februar 2017 trods omfattende protester, da den strider mod EMRK. Målet med overførsel af de 17-årige må således udelukkende have været at spare penge til uddannelse og til voksenpersonale på børnecentrene, som har en bedre normering end modtagecentre. Men dermed udsættes de 17-årige for ringere mulighed for at fortsætte en skoleuddannelse, som de fleste af dem pga. flugt og krig i forvejen har alt for lidt af, og opbrud fra venner og tilpasningsproblemer ved kontakt med et nyt og ringere sted, med mindre øje for dem som mindreårige og som beskyttet af Børnekonventionen.

Efter lukningen af Tullebølle asylcenter for børn og unge

I den forløbne tid har der været mange alvorlige problemer på især Tullebølle børnecenter på Langeland, med seksuelle overgreb, hvor to af personalet er politianmeldt, og hvor 5 beboere er politianmeldt for seksuelle krænkelser og overgreb. hvad enten der er tale om overgreb begået af andre børn eller af personale, er begge dele naturligvis fuldstændig uantageligt! En del af børnene kan således være blevet seksuelt misbrugt, uanset at vold og overgreb ikke har nået samme omfang som i Godhavn, giver det mindelser om forholdene på dette meget omtalte hjem. Asylbørn, som Danmark har skullet beskytte, er blevet skadet på asylcentret, og nogle børn har selv skadet andre. Centret er siden blevet lukket, men det undrer os, at man i det aktuelle lovforslag slet ikke kommer ind på, hvordan man bedre vil kunne forebygge, at sådanne ting kan finde sted i fremtiden. Fx i form af hyppige og grundige, uvildige tilsyn, evt. med jævnlige interviews evt. med tolk af børn fra centrene om deres trivsel, og af sundhedspersonale og det pædagogiske personale. Mange børnecentre er helt lukkede miljøer, og i Tullebølle gik børnene godt nok i skole, men det var en nedlagt skole, der blev brugt udelukkende af asylbørn.

Institutioner der er isolerede fra det øvrige samfund, vil være særligt udsatte over for alle former for seksuelt misbrug, mobning, magtmisbrug og måske andet misbrug; og asylbørn kan være særligt udsatte bl.a. fordi der må formodes at kunne forekomme øget følelsesmæssig og eksistentiel ustabilitet hos dem pga. savnet og fraværet af deres familier og den usikre tilværelse i Danmark - både under asylsagens behandling og efter et evt. afslag.

Den øgede tilladelse til magtanvendelse på asylcentre for børn øger risikoen for magtmisbrug og en frygt-kultur.

Det har tidligere været foreslået, at personale på asylcentre med mindreårige børn skulle have en pædagogisk uddannelse. Dette er helt fraværende i det fremsatte lovforslag.

Det fremgår ikke af lovforslaget om der i forvejen findes et system med obligatorisk indhentning af børneattester for personalet, sådan som det finder sted ved arbejde med børn andre steder i samfundet.

Vi har i SOS mod Racisme flere gange slået til lyd for, at børn i den undervisningspligtige alder bør have ret til at bruge Folkeskolen. En øget åbenhed med kontakt til andre børn og deres evt. ressourcer stærke forældre vil bedre kunne beskytte børnene mod overgreb, og give dem fornemmelse af normalitet i Danmark, og øge deres chancer for at lære dansk og engelsk. Selvfølgelig findes overgreb også i resten af samfundet, og børnene må – ligesom skolebørn bliver det – også undervises og have dialoger om grænser, om at sige fra, og om hvad man må og ikke må. Der er også behov for et hyppigt

uvildigt tilsyn med adgang til at foretage interviews af børn – evt. med tolk, fx med deltagelse fra Ombudsmandens Børnekontor, Børnerådet, Børns Vilkår og Red Barnet.

SOS mod Racisme foreslår at man trækker lovforslaget tilbage og overvejer et nyt med fokus på at:

- opkvalificere børnecentre med det nødvendige pædagogiske personale og ledelse,
- obligatorisk indhentning af børneattester for alle der arbejder på centrene,
- åbne centrene ud mod samfundet - fx igennem Folkeskolen og i idrætsforeninger og efterskoler, og med andre fritidsorganisationer for børn og unge,
- satse mest muligt på at give børnene så uddannelse som muligt, da de ofte har mistet megen skoleuddannelse allerede,
- i størst muligt omfang undgå flytninger fra asylcentre til asylcenter, da det er stærkt nedbrydende for dem at miste deres netværk,
- identificere og behandle deres hidtidige traumer og eventuelle fysiske og psykiske sygdomme, og beskytte dem mod flere traumer, sygdom, misbrug og kriminalitet,
- hjælpe dem mest muligt med kontakt med deres familie,
- hyppige tilsyn fra en uvildig instans med eksperter i børns rettigheder og vilkår
- benytte børnecentre til alle uledsagede børn op til 18 år, og i enkelte tilfælde for uledsagede unge, der er for sårbare til at bo på et almindeligt asylcenter,
- sørge for den nødvendige støtte til børnene, når de er bange for møder med Udlændingestyrelsen,
- sikring af, at en vurdering af barnets tarv indgår i Udlændingestyrelsens behandling af alle asylsager om børn,
- udarbejde en relevant husorden, evt. sammen med Børns Vilkår og Ombudsmandens Børnekontor.

For SOS mod Racisme,

Anne Nielsen, næstformand

Udlændinge- og Integrationsministeriet

uim@uim.dkfkf@uim.dk

Girokonto 402-3951

Ref.: MHN/PMD
Dok.nr.: 3433102
Sag.nr.: 2017-SLCLSEK-03530

06-03-2017

Høringsvar Lov om ændring af udlændingeloven (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelser og anbringelser uden for indkvarteringssteder, m.v.)

Socialpædagogerne har den 9. februar 2017 modtaget lovforslag om ændring af udlændingeloven (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelser og anbringelser uden for indkvarteringssteder, m.v.).

Socialpædagogerne kvitterer for, at ministeriet ønsker at skabe struktur og gode og stabile forhold for uledsagede mindreårige udlændinge. Det er ligeledes velkomment, at der er klarhed over de redskaber ift. magtanvendelse mm, som personalet – herunder socialpædagoger – på indkvarteringsstederne kan råde over.

Generelle bemærkninger

Socialpædagogernes udgangspunkt er de uledsagede flygtningebørns rettigheder og trivsel. Socialpædagogerne finder særligt de forslag, der divergerer fra lov om voksenansvar problematiske. De uledsagede mindreårige har ligesom andre anbragte børn og unge i Danmark en række udfordringer, meget forskellige baggrunde og behov. De er fra forskellige lande, og der er ankommet børn, som endnu ikke er blevet teenagere. Deres særlige behov skal tilgodeses og være udgangspunktet for indsatsen. Socialpædagogerne mener ikke, at de uledsagede mindreårige skal underlægges andre regler end anbragte børn i Danmark. Socialpædagogernes vurdering er, at de særlige regler for uledsagede flygtningebørn og -unge decideret kan have den modsatte effekt i forhold til at opnå god trivsel og læring. Dermed kan det også have den modsatte effekt i forhold til at opnå "ro og orden", som regeringen ønsker med dette forslag.

Socialpædagogerne efterspørger et klarere fokus på trivsel, omsorg og rettigheder og et skærpet fokus på den omstændighed, at de uledsagede er her i landet uden forældre.

Af side 77 i bemærkningerne fremgår det, at uledsagede mindreårige udlændinge betragtes som en særligt sårbar gruppe. De indkvarteres som udgangspunkt bl.a. på børnecentre med højere personalenormering samt døgnbemanning, dog således at uledsagede mindreårige over 17 år antages at have en sådan faglig modenhed, at de indkvarteres på almindelige asylcentre. Socialpædagogerne er helt uenige i, at 17-årige skal indkvarteres på almindelige asylcentre. Det ligner en spareøvelse uden skelen til børnenes tarv eller behov.

Socialpædagogerne har udvalgt de paragraffer i lovforslaget, der i særlig grad afviger fra lov om voksenansvar, og som vi vurderer problematiske.

Specifikke bemærkninger

§ 62 b. Husorden

Socialpædagogerne er positive over for, at der indføres en husorden. En sådan er et vigtigt pædagogisk redskab, der kan bidrage til at forebygge magtanvendelse og ligeledes sikre, at de voksne omkring de uledsagede mindreårige har en fælles forståelse af retningslinjerne.

Socialpædagogerne mener derfor, at det bør ekspliciteres, at der påhviler det faglige personale et ansvar for at sikre en *forståelse for*, at de uledsagede mindreårige ved hvad de må og ikke må og konsekvenserne heraf. Desuden opfordrer vi til, at de uledsagede mindreårige også inddrages i udarbejdelsen af regler og retningslinjer.

Der lægges i lovforslaget op til, at der kan sanktioneres i forskellig grad ved overtrædelse af husordenen, herunder at der kan trækkes i lommepenge.

Den klare beføjelse til at sanktionere ved overtrædelse af husordenen fremstår betydeligt anderledes end i lov om voksenansvar, hvor en husordenen har karakter af forventninger til fællesskabet.

Socialpædagogerne mener i udgangspunktet, at regler skal støtte rettigheder og en udvikling af en praksis, der med faglighed og socialpædagogisk indsigt og indsats forebygger konfliktsituationer, og som møder uhensigtsmæssig adfærd med forståelse, støtte, guidning og ikke magt og tvang. Vi løfter børnenes trivsel og udvikling gennem stærke faglige kompetencer. Indsatsen over for udsatte børn og unge – herunder uledsagede flygtningebørn – skal være baseret på omsorg og fokusere på trivsel og udvikling.

Som fagfolk er vi derfor grundlæggende uenige i den præmis, at der skal en økonomisk sanktionering til for at skabe en forståelse for, at handlinger har konsekvenser. Som det fremgår af 3.1.2.2. i bemærkningerne til lovforslaget, er argumentet for at trække i lommepenge, at det dermed understreges over for udlændingen, at det kan have konsekvenser, hvis den pågældende ikke opfører sig ordentligt. Flere udsatte og anbragte børn og unge i Danmark er vokset op med denne form for sanktioner og afstraffelse, uden at det har haft en effekt.

Socialpædagogerne anser det for meget indgribende eksempelvis at sanktionere ved at fratage en uledsaget mindreårig sin mobiltelefon – også i en kortere periode. Den frustration dette kan afføde, hjælper ikke formålet. Der skal faglig viden og indsigt til at se bag om handlingerne. Det er desuden ude af proportioner, at loven direkte forholder sig til rygning på børnecentrets område og uro på værelser i aften- og nattetimer.

Dét at barnets tarv understreges i bemærkningerne, og at fratagelse af lommepenge ikke må stå alene, er positivt, men ikke tilstrækkeligt inkorporeret i lovforslaget.

Socialpædagogerne er positive over for, at der indføres en husorden. Vi er meget kritiske over for de sanktioner i forbindelse med en husorden, der lægges op til i dette forslag.

Uddybende i forhold til økonomisk sanktionering

I bemærkning 4.1.2. beskrives, at udlændingestyrelsen i praksis oplever, at en række af de uledsagede mindreårige udlændinge, der har søgt om asyl i Danmark, ikke medvirker til oplysninger af deres asylsag. Dette ved f.eks. ikke at møde op til de aftalte samtaler hos Udlændingestyrelsen. Der lægges op til, at dette skal kunne sanktioneres økonomisk.

Socialpædagogerne mener, at vi skal huske, at der er tale om mindreårige udsatte børn og unge, der ikke nødvendigvis kan gennemskue sådanne konsekvenser af egne handlinger. Den type økonomisk sanktionering kan presse de her børn og unge ud over kanten.

§ 62 k. Tilsyn

Socialpædagogerne er uenige i, at det er Udlændingestyrelsen, der skal føre tilsyn med indkvarteringsstedernes anvendelse af reglerne. Socialpædagogerne mener, at Socialtilsynet skal føre tilsyn med børnecentrene, idet der i socialtilsynet findes en kvalitetsmodel, der rummer en række temaer med kriterier og indikatorer, som tilbuddene måles efter. Kvalitetsmodellen rummer en sikring for, at indsatsen har en kvalitet og den nødvendige faglighed i forhold til de opgaver og de mål, der er med de børn og unge, som tilbuddet modtager. Kvalitetsmodellen sikrer, at der er fokus på den ønskede udvikling for børn og unge fx læring, aktivt liv og sundhed. Kvalitetsmodellen rummer indikatorer, som har fokus på forebyggelse af magtanvendelser og overgreb.

Som også ministeriet påpeger, er disse uledsagede børn og unge ekstra skrøbelige og sårbare, og nogle er direkte traumatiserede. Man løser ikke konflikter og mindsker udadreagerende adfærd ved at sanktionere uden sikkerhed for, at de rette faglige kompetencer er tilstede.

Magtanvendelser er en indgribende foranstaltning, som kan være udfordrende at administrere, og som kræver, at der er de rette faglige kompetencer. Socialpædagoger er uddannede til at varetage denne type arbejde. Desuden yder de professionelt relationsarbejde, som en nøgle til det uledsagede barns trivsel, herunder at få genopbygget tillid til omverdenen og give professionel støtte til fastholdelse af motivation, når uledsagede mindreårige skal stå på egne ben. Den socialpædagogiske indsats omfatter at arbejde for inkluderende miljøer, som er helt centralt for det uledsagede barns integration.

Socialpædagogerne vil på det kraftigste opfordre til, at tilsynet skærpes. Med de beføjelser, som lovforslaget stadfæster, er der endnu en grund til, at det sociale tilsyn bør gælde børnecentrene.

§ 62 q. Anbringelse af mindreårige udlændinge

Socialpædagogerne er enige i, at uledsagede mindreårige skal kunne anbringes. Vi er skeptiske over for, at kommunalbestyrelsen får én måneds behandlingstid. Selvom de uledsagede mindreårige ikke har forældre i Danmark – eller netop derfor – har de krav på en inddragende proces, hvor de bliver hørt, og hvor kontaktperson og myndighedsperson spiller en central rolle.

Afsluttende bemærkninger

Forskelsbehandlingen af de uledsagede mindreårige i forhold til andre anbragte børn og unge giver anledning til at betvivle, om Danmark lever op til sine internationale forpligtigelser, her særligt Børnekonventionens artikel 2 og 27, der understreger, at børn ikke må forskelsbehandles samt barns ret til den levestandard, der kræves for barnets fysiske, psykiske, åndelige, moralske og sociale udvikling.

Det er Socialpædagogernes holdning, at de uledsagede mindreårige skal opfattes som børn med særlige behov, og at dette også afspejles lovgivningsmæssigt ved at indføre proportionelle regler med de uledsagede mindreåriges tarv, trivsel og rettigheder i centrum. Og at der er et socialt tilsyn med disse regler.

Venlig hilsen

Verne Pedersen
Forbunds næstformand
Socialpædagogerne